

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 06 0 U 018419 23 U

Novi Travnik, 08.01.2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija: Lazarela Porić, kao predsjednica vijeća, Senad Begović i Darmin Avdić, kao članovi vijeća, uz sudjelovanje Lidije Kolak, kao zapisničara, rješavajući u upravnom sporu tužitelja L. A. iz T., zastupan po punomoćnicima AD „Lozo Adil i drugi“ d.o.o. Travnik, protiv tuženog Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, radi poništenja rješenja broj: FZ3/2/2-31-1-351-2/23, OB/MB-1167313653 od 17.07.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 08.01.2024. godine, donio je slijedeću:

PRESUDU

Tužba se uvažava i poništava se rješenje tuženog Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar broj FZ3/2/2-31-1-351-2/23, OB/MB-1167313653 od 17.07.2023. godine, kao i rješenje direktora Kantonalne administrativne službe u Travniku broj: FZ9/2/1-31-1-4550-2/23 od 06.02.2023. godine, te se predmet vraća prvostepenom organu uprave na ponovno odlučivanje.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženog odbijena je žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja direktora Kantonalne administrativne službe u Travniku broj: FZ9/2/1-31-1-4550-2/23 od 06.02.2023. godine, a kojim je odbijen zahtjev tužitelja za priznavanje prava na starosnu penziju po odredbama člana 40. Zakona o PIO/MIO, kao neosnovan.

Blagovremeno podnesenom tužbom tužitelj je protiv osporenog upravnog akta pokrenuo upravni spor zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava, povrede odredbi Zakona o upravnom postupku F BiH, te povreda prava na imovinu zagarantovanom Evropskom konvencijom o ljudskim pravima, Ustavom Bosne i Hercegovine te Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima. U tužbi se prvo iznosi historijat ovog upravnog postupka, razlozi kojima se rukovodio tuženi prilikom donošenju pobijanog rješenja, a zatim se u razlozima tužbe tvrdi da se bitne povrede pravila postupka ogledaju u povredi člana 7., 8. i 9. kao i odredbe člana 138 i 141. Zakona o upravnom postupku tj. povredi načela materijalne istine i povredi načela saslušanja stranke kojim je propisano da se prije donošenja rješenja stranci mora pružiti mogućost da se izjasni o svim

činjenicama i okolnostima koje su važne za donošenja rješenja, a to je prema tužbi izostalo u konkretnom slučaju. Također navodi da su organi uprave pogrešno primijenili i odredbu odredbi člana 40. Zakona o PIO/MIO jer su se okolnosti u međuvremenu promijenile i tužitelj sada ispunjava uslove za starosnu penziju, a organi uprave u tom pogledu nisu uopće utvrdili činjenično stanje. Na kraju navodi da je povrijeđena i odredba člana 207. ZUP-a jer osporene odluke nemaju valjano obrazloženje, te predlaže da se osporena rješenja ponište i predmet vrati na ponovni postupak i odluku.

U odgovoru na tužbu tuženi je ostao kod razloga iz osporenog rješenja i predložio da se tužba odbije kao neosnovana.

Nakon što je ispitao zakonitost osporenog rješenja u granicama razloga iz tužbe sukladno odredbi člana 34. stav 1. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine F BiH“ br. 9/05), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Prema stanju upravnog spisa proizilazi da je tužitelj zahtjev za priznavanje prava na srazmjernu starosnu penziju podnio dana 09.10.2006. godine, te da je prvostepeni organ uprave donio rješenje od 21.08.2007. godine kojim je tužitelju priznao pravo na srazmjernu starosnu penziju u iznosu od 86,3873 KM počev od 04.06.2006. godine. Nadalje, iz spisa predmeta proizilazi da je tužitelj dana 09.01.2023. godine podnio zahtjev za izmjenu rješenja od 21.08.2007. godine odnosno da mu se izvrši ponovni obračun starosne penzije u skladu sa odredbom člana 40. Zakona o PIO/MIO, jer ispunjava uslove za starosnu penziju. Odlučujući o ovom zahtjevu prvostepeni organ uprave je svojim rješenjem od 06.02.2023. godine isti odbio kao neosnovan, a tuženi organ je rješavajući po žalbi tužitelja istu odbio kao neosnovan uz obrazloženje da tužitelj nije ponovo stekao status osiguranika u obaveznom osiguranju u trajanju od najmanje šest mjeseci, te da nisu ispunjeni uslovi iz člana 117. i 140. Zakona o PIO/MIO; a protiv ovog rješenja tužitelj je pokrenuo ovaj upravni spor.

Imajući u vidu naprijed navedeno to je prema ocijeni ovog suda tužba tužitelja osnovana. Naime, organi uprave su se prilikom donošenja osporenih rješenja samo pozvali na odredbe člana 40. Zakona o PIO/MIO a u vezi sa odredbama člana 117. i 140. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 13/18 i 03/19), a pri tome nisu imali u vidu odredbe člana 5. tačka 2. i član 92. istog Zakona kojim je regulisano da prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ne mogu zastarjeti, a posebno da je regulisano i to: da se prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja obezbjeđuju i licu koji nema status osiguranika po ovom zakonu, ali je taj status imalo po ranijem Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju, ukoliko ispunjava uslove za ostvarivanje prava propisana ovim zakonom. Dakle, organi uprave nisu imali u vidu da je tužitelj u svome zahtjevu tražio pravo na samostalnu starosnu penziju, navodeći da ispunjava uvjete propisane članom 40. novog Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, što se tiče ostvarenog staža, kao i ostvarenih godina života, iako je takav zahtjev za priznavanje prava na punu starosnu penziju podnio kao korisnik srazmjernog dijela starosne penzije a ne kao osiguranik. Pri tom treba imati u vidu da ni jednim propisom na koji su se pozvali tuženi nije eksplicitno propisano da

korisnik srazmjernog dijela starosne penzije ne može tražiti priznavanje prava na punu starosnu penziju. Naime, pravo na starosnu penziju ima osiguranik kada navrši 65 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja, s tim što drugi uvjet o dobnoj granici mora kumulativno biti ispunjen sa prvim koji propisuje 15 godina staža osiguranja (40. Zakona PIO/MIO).

Kako se prema obrazloženju prvostepenog i osporenog rješenja ne vidi da je tuženi po pitanju spornog statusa tužitelja i ispunjavanja kumulativnih uvjeta za ostvarivanje prava na starosnu penziju uopšte razmatrao navedene zakonske odredbe, a posebno odredbe člana 92., Zakona o PIO/MIO, a povodom čega ni u obrazloženju pobijanih rješenja nisu dati valjni razlozi povodom njegovog zahtjeva kao i njegovih žalbenih navoda, to su organi uprave povrijedili odredbe člana 207. i 242. Zakona o upravnom postupku, a što se u tužbi osnovano ističe.

Ovakav stav izražen je i u presudi Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine br. 06 0 U 017271 23 Uvp od 20.04.2023. godine, zbog čega će u nastavku postupka organi uprave imati u vidu naprijed navedeno stanovište Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine kao i ovog suda, te će donijeti pravilnu i na zakonu zasnovanu odluku za koju će dati potpuno i jasno obrazloženje

Na osnovu člana 36. stav. 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima ovaj sud je odlučio kao u izreci presude.

Zapisničar
Lidija Kolak

Predsjednica vijeća
Lazarela Porić

POUKA:
Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.
(član 40. ZUP-a).